

РЕШЕНИЕ № 743/2008/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 9 юли 2008 година

за участието на Общността в научноизследователска и развойна програма, предприета от няколко държави-членки, насочена към подпомагане на малки и средни предприятия, извършващи научноизследователска и развойна дейност

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност и по-специално член 169 и член 172, втори параграф от него,

като взеха предвид предложението на Комисията,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора ⁽²⁾,

като имат предвид, че:

(1) Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007—2013 г.) ⁽³⁾ (наричана по-долу „Седмата рамкова програма“) предвижда участието на Общността в научноизследователски и развойни програми, предприети от няколко държави-членки, включително участие в създадените с оглед изпълнението на тези програми структури, по смисъла на член 169 от Договора.

(2) В Седмата рамкова програма са установени редица критерии за определяне на области, в които могат да бъдат предприети такива инициативи по член 169: относимост към целите на Общността, ясно определяне на преследваната цел и нейната относимост към целите на Седмата рамкова програма, наличие на предварително съществуваща основа (съществуващи или планирани

национални научноизследователски програми), европейска добавена стойност, критична маса по отношение на обхвата и броя на съответните програми и сходството между дейностите, които те обхващат, и ефективност на член 169 от Договора като най-подходящо средство за постигане на целите.

(3) Решение 2006/974/ЕО на Съвета от 19 декември 2006 г. относно специфичната програма „Капацитети“ за изпълнение на Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007—2013 г.) ⁽⁴⁾ (наричана по-долу специфична програма „Капацитети“) определя инициативата по член 169 в областта на малките и средни предприятия (МСП), осъществяващи научноизследователска дейност, като една от областите, които са подходящи за участие на Общността в съвместно изпълнявани национални научноизследователски програми на основание член 169 от Договора.

(4) В своите заключения от 24 септември 2004 г. Съветът призна важната роля на Седмата рамкова програма в по-нататъшното развитие на Европейското научноизследователско пространство (ERA) и в този контекст подчерта значението от подсилване на връзките между ERA и европейски междуправителствени организации като EUREKA.

(5) В своите заключения от 25 и 26 ноември 2004 г. Съветът подчерта значението на МСП за европейския растеж и конкурентоспособност и следователно необходимостта държавите-членки и Комисията да подобрят ефективността и допълването на национални и европейски програми за подпомагане на МСП. Той насърчи Комисията да проучи възможното разработване на схема „отдолу нагоре“ за МСП, осъществяващи научноизследователска дейност. Съветът припомни значението на координацията на национални програми за развитието на ERA. Съветът прикани държавите-членки и Комисията да си сътрудничат тясно при определянето на малък брой области за последващо прилагане на член 169 от Договора. Съветът прикани Комисията допълнително да развие сътрудничеството и координацията между Общностите и дейностите, извършвани в рамките на междуправителствени структури, по-специално с EUREKA, като припомни конференцията на министрите на EUREKA от 18 юни 2004 г.

⁽¹⁾ Становище от 29 май 2008 г. (все още непубликувано в Официален вестник).

⁽²⁾ Становище на Европейския парламент от 10 април 2008 г. (все още непубликувано в Официален вестник) и Решение на Съвета от 23 юни 2008 г.

⁽³⁾ ОВ L 412, 30.12.2006 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ ОВ L 400, 30.12.2006 г., стр. 299.

- (6) В резолюцията си от 10 март 2005 г. относно науката и технологията — Насоки за бъдещата политика на Европейския съюз в подкрепа на изследователската дейност ⁽¹⁾ — Европейският парламент насърчава държавите-членки да приемат фискални и други стимули за поощряване на индустриалните иновации, включително връзки с EUREKA, по-специално във връзка с МСП и подчертава, че ERA ще бъде възможно само ако се разпредели по-голям дял средства за научноизследователска дейност от страна на Съюза с оглед по-тясна координация на европейски, национални и регионални научноизследователски политики по отношение както на естеството, така и на финансирането им, и ако това финансиране е допълнително към научноизследователска политика в и между държавите-членки. Европейският парламент заявява, че е необходимо по-ефективно и координирано използване на други механизми за финансиране и подкрепа за подпомагане на научноизследователски и развойни дейности (наричани по-долу „НРД“) и иновациите, като споменава, наред с други, EUREKA. Парламентът приканва към засилено сътрудничество между национални научноизследователски програми и призовава Комисията да предприеме инициативи, в съответствие с член 169 от Договора.
- (7) В съобщението си от 4 юни 2003 г., озаглавено „Инвестиции в изследователската дейност: план за действие за Европа“, Комисията подчерта значението от участие на МСП в преки мерки за подпомагане на научноизследователската дейност и иновациите, което е от изключителна важност за стимулиране на иновативния капацитет на големи отрасли от икономиката.
- (8) Понастоящем, известен брой научноизследователски и развойни програми или дейности, самостоятелно предприети от държави-членки на национално равнище за подпомагане на НРД, осъществявани от МСП, са недостатъчно координирани на европейско равнище и не позволяват съгласуван подход на европейско равнище за ефективна програма за научноизследователска дейност и технологично развитие.
- (9) В желанието си за съгласуван подход на европейско равнище в областта на МСП, осъществяващи НРД, и за да действат ефективно, няколко държави-членки са предприели инициативата в рамките на EUREKA за създаване на съвместна научноизследователска и развойна програма на име „Eurostars“ (наричана по-долу „съвместна програма Eurostars“) в полза на МСП, осъществяващи НРД, с оглед получаването на критична маса по отношение на управленски и финансови ресурси и комбинирането на допълнителен експертен опит и ресурси, достъпни в различни държави в Европа.
- (10) Съвместната програма Eurostars се стреми да подпомогне МСП, осъществяващи НРД, като осигури необходимата правна и организационна рамка за широкомащабно европейско сътрудничество между държави-членки по приложна научноизследователска дейност и иновации, във всяка технологична или индустриална област, в полза на тези МСП. Белгия, България, Чешката република, Дания, Германия, Естония, Ирландия, Гърция, Испания, Франция, Италия, Кипър, Латвия, Литва, Люксембург, Унгария, Нидерландия, Австрия, Полша, Португалия, Румъния, Словения, Словакия, Финландия, Швеция и Обединеното кралство, (наричани по-долу „участващите държави-членки“) и Исландия, Израел, Норвегия, Швейцария и Турция (наричани по-долу „другите участващи държави“) се съгласиха да координират и съвместно да осъществяват дейности, целящи да допринесат към съвместната програма Eurostars. Общата стойност на тяхното участие се изчислява на минимум 300 милиона евро за предложения шестгодишен период. Финансовата вноска на Общността следва да представлява максимум 25 % от общата публична вноска към съвместната програма Eurostars, която се изчислява на 400 милиона евро.
- (11) За да се увеличи въздействието на съвместната програма Eurostars, участващите държави-членки и другите участващи държави се договориха за участие на Общността в съвместната програма Eurostars. Общността следва да участва в нея с финансова вноска в максимален размер от 100 милиона евро за времетраеното на съвместната програма Eurostars. Отчитайки, че съвместната програма Eurostars отговаря на научните цели на Седмата рамкова програма и че изследователската област на съвместната програма Eurostars попада в частта „Изследвания в полза на МСП“ от специфичната програма „Капацитети“, финансовата вноска на Общността следва да се вземе от заделените за тази част бюджетни кредити. Допълнителни възможности за финансиране могат да бъдат предоставени, наред с другото, от Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), по-специално чрез Инструмента за финансиране с поделение на риска, създаден съвместно от ЕИБ и Комисията в съответствие с приложение III към Решение 2006/974/ЕО.
- (12) Предоставянето на финансова помощ от страна на Общността следва да се обвърже със съставянето на финансов план, основаващ се на официални ангажименти, поети от компетентните национални органи, за съвместното осъществяване на научноизследователските и развойни програми и дейности, предприемани на национално равнище, и за оказване на съдействие за финансирането на съвместното изпълнение на съвместната програма Eurostars.
- (13) Съвместното изпълнение на националните научноизследователски програми предполага създаването или съществуването на специална изпълнителна структура, както е предвидено в специфичната програма „Капацитети“.
- (14) Участващите държави-членки се споразумяха да поверят на тази специална изпълнителна структура изпълнението на съвместната програма Eurostars.

⁽¹⁾ ОВ С 320 Е, 15.12.2005 г., стр. 259.

- (15) Получател на финансовата вноска на Общността следва да е специалната изпълнителна структура, която следва да осигури ефикасното изпълнение на съвместната програма Eurostars.
- (16) Вноската на Общността следва да е обвързана с ангажирането на ресурси на участващите държави-членки и другите участващи държави, и с ефективното изплащане на техните финансови вноски.
- (17) Плащането на вноската на Общността подлежи на сключването на общо споразумение, сключено между Комисията, действаща от името на Европейските общности, и специалната изпълнителна структура, съдържащо подробни договорености за използването на вноската на Общността. Това общо споразумение следва да съдържа и необходимите разпоредби, за да гарантира защита на финансовите интереси на Общността.
- (18) Лихвите, получени от финансовата вноска на Общността, следва се разглеждат като целеви приходи, в съответствие с член 18, параграф 2 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета от 25 юни 2002 г. относно Финансовия регламент, приложим за общия бюджет на Европейските общности ⁽¹⁾ (наричан по-долу „Финансовия регламент“). Максималната финансова вноска на Общността, посочена в настоящото решение, може да бъде съответно увеличена от Комисията.
- (19) Общността следва да разполага с правото да намали, оттегли или прекрати финансовата си вноска, в случай че съвместната програма Eurostars се изпълнява неправилно, частично или със забавяне във времето, или ако участващите държави-членки и другите участващи държави не участват, участват частично или закъсняват с финансирането на съвместната програма Eurostars, при условията, предвидени в споразумението, което предстои да бъде сключено между Общността и специалната изпълнителна структура.
- (20) С оглед на ефикасното изпълнение на съвместната програма Eurostars, финансова помощ следва да се предостави на участници в проекти по съвместната програма Eurostars (наричани по-долу „проекти на Eurostars“), избрани на централно равнище след покани за представяне на предложения. Такава финансова помощ и свързаните с нея плащания следва да бъдат прозрачни и ефикасни. Тези плащания следва да се извършват в рамките на период, който се определя въз основа на споразумение, сключено между националните органи по финансиране и специалната изпълнителна структура.
- Специалната изпълнителна структура следва да прикани държавите-членки да улеснят извършването на плащания на участници в подбрани проекти на Eurostars, включително, при необходимост, предоставяне на еднократно финансиране.
- (21) Оценката на предложенията следва да се извършва централизирано от независими експерти. На централно равнище следва да бъде одобрен списък с класиране, задължителен за разпределянето на финансовите средства от вноската на Общността и от националните бюджети, предназначени за проекти на Eurostars.
- (22) Вноската на Общността следва да се управлява в рамките на непряко централизирано управление в съответствие с Финансовия регламент и Регламент (ЕО, Евратом) № 2342/2002 на Комисията от 23 декември 2002 г. относно определянето на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 относно Финансовия регламент, приложим за общия бюджет на Европейските общности ⁽²⁾ (наричани по-долу „Правила за прилагане“).
- (23) За всеки подбран проект на Eurostars МСП, осъществяващи НРД, следва съвместно да покрият по-голямата част от общите разходи, свързани с НРД дейностите на всички участници.
- (24) Всяка държава-членка следва да има възможност да се присъедини към съвместната програма Eurostars.
- (25) Съгласно целите на Седмата рамкова програма, участието в съвместната програма Eurostars на асоциирани към Седмата рамкова програма държави, или на други държави, следва да е възможно, при условие че такова участие се предвижда от съответното международно споразумение и при условие че както Комисията, така и участващите държави-членки и другите участващи държави го одобряват.
- (26) В съответствие със Седмата рамкова програма, Общността следва да разполага с правото да определи условията за финансовата си вноска в съвместната програма Eurostars във връзка с участието в нея на всяка асоциирана със Седмата рамкова програма държава, или, когато това е от съществено значение за изпълнението на съвместната програма Eurostars, на други държави, които се присъединяват към програмата в хода на нейното изпълнение, в съответствие с правилата и условията, установени в настоящото решение.

⁽¹⁾ ОВ L 248, 16.9.2002 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1525/2007 (ОВ L 343, 27.12.2007 г., стр. 9).

⁽²⁾ ОВ L 357, 31.12.2002 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО, Евратом) № 478/2007 (ОВ L 111, 28.4.2007 г., стр. 13).

- (27) Следва да се предприемат подходящи мерки за предотвратяване на нередности и измами, а също и необходимите мерки за възстановяване на загубените, погрешно изплатени или неправилно използвани финансови средства в съответствие с Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности ⁽¹⁾, Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности ⁽²⁾ и Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 1999 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF) ⁽³⁾.
- (28) От съществено значение е дейностите, извършвани в рамките на съвместната програма Eurostars, да са в съответствие с основните етични принципи, включително прогласените в член 6 от Договора за Европейския съюз и в Хартата на основните права на Европейския съюз, и принципите за равенство на половете и на тяхното интегриране.
- (29) Комисията следва да извърши междинно оценяване за оценка на възможностите на МСП, осъществяващи НРД, по-специално за оценка на съвместната програма Eurostars, и на качеството и ефективността на нейното изпълнение и постигнатия напредък по отношение на поставените цели, а също и заключителна оценка.
- (30) Контролът по изпълнението на съвместната програма Eurostars следва да бъде ефективен и да не налага ненужни тежести на участниците в програмата, и по-специално на МСП.
- (31) Специалната изпълнителна структура следва да насърчава участниците в избраните проекти на Eurostars да обменят и разпространяват информация относно постигнатите резултати и да осигурят достъп на обществеността до тази информация,

ПРИЕХА НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. При осъществяването на Седмата рамкова програма Общността прави финансова вноска по съвместната програма Eurostars, съвместно предприета от Белгия, България, Чешката република, Дания, Германия, Естония, Ирландия, Гърция, Испания, Франция, Италия, Кипър, Латвия, Литва, Люксембург, Унгария, Нидерландия, Австрия, Полша, Португалия, Румъния, Словения, Словакия, Финландия, Швеция и Обединеното

кралство („участващите държави-членки“), и Исландия, Израел, Норвегия, Швейцария и Турция („другите участващи държави“).

2. Общността изплаща финансова вноска в максимален размер от една трета от ефективните вноски на участващите държави-членки и другите участващи държави в рамките на таван от 100 милиона евро за срока на действие на Седмата рамкова програма в съответствие с принципите, изложени в приложение I.

3. Финансовата вноска на Общността се изплаща от определените в общия бюджет на Европейския съюз бюджетни кредити, отпуснати по част „Изследвания в полза на МСП“ от специфичната програма „Капацитети“.

Член 2

Изплащането на финансовата вноска се обвързва със следните условия:

- а) привеждане от страна на участващите държави-членки и другите участващи държави на необходимите доказателства за това, че съвместната програма Eurostars, така както е описана в приложение I, е ефективно установена;
- б) официално създаване или определяне от участващите държави-членки и другите участващи държави, или от опра-
вомените от участващите държави-членки и другите участващи държави организации, на специална изпълнителна структура, притежаваща правосубектност, която отговаря за изпълнението на съвместната програма Eurostars и за получаването, разпределянето и контрола на финансовата вноска на Общността в рамките на непряко централизирано управление, в съответствие с член 54, параграф 2, буква в) и член 56 от Финансовия регламент и член 35, член 38, параграф 2 и член 41 от Правилата за прилагане;
- в) въвеждане на подходящ и ефикасен модел за управление на съвместната програма Eurostars в съответствие с приложение II;
- г) ефикасно изпълнение на дейностите по съвместната програма Eurostars, описани в приложение I, от специалната изпълнителна структура, което включва обявяването на покани за представяне на предложения за отпускането на безвъзмездни средства;
- д) поемане от страна на участващите държави-членки и другите участващи държави на ангажимент да участват във финансирането на съвместната програма Eurostars и ефективно изплащане на финансовите им вноски, по-специално по отношение на финансирането на участници в избраните въз основа на обявените покани за представяне на предложения проекти по съвместната програма Eurostars;

⁽¹⁾ ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1. Регламент, изменен с Регламент (ЕО) № 1233/2007 на Комисията (ОВ L 279, 23.10.2007 г., стр. 10).

⁽²⁾ ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2.

⁽³⁾ ОВ L 136, 31.5.1999 г., стр. 1.

- е) спазване на правилата на Общността, отнасящи се до държавните помощи, и по-специално правилата, изложени в Общностната рамка за държавни помощи за научноизследователска и развойна дейност и иновации ⁽¹⁾;
- ж) осигуряване на високо ниво на научна компетентност и зачитане на етичните принципи, в съответствие с общите принципи на Седмата рамкова програма, и принципите на равенство на половете и тяхното интегриране и на допринасяне към устойчивото развитие; както и
- з) формулиране на разпоредби, уреждащи правата върху интелектуалната собственост, произтичащи от изпълняваните в рамките на съвместната програма Eurostars дейности, и осъществяване и координиране на научноизследователските и развойни програми и дейности, предприемани на национално равнище от участващите държави-членки и другите участващи държави по начин, който способства за създаването на такива знания и подкрепя широкото използване и разпространение на създадените знания.

Член 3

При изпълнението на съвместната програма Eurostars отпускането на финансова помощ на участниците в подбраните въз основа на обявени покани за представяне на предложения за отпускането на безвъзмездни средства проекти на Eurostars, които са избрани на централно равнище в съответствие с приложение II, е подчинено на принципите на равнопоставеност и прозрачност. Финансовата помощ се отпуска въз основа на научната компетентност и, предвид специфичното естество на целевата група от МСП, социално-икономическото въздействие на европейско равнище и относителността към общите цели на програмата в съответствие с изложените в приложение I принципи и процедури.

Член 4

Условията за изплащане на финансовата вноска на Общността и правилата, свързани с финансовата отговорност и правата върху интелектуалната собственост, а също и подробните правила за предоставянето на финансова помощ от страна на специалната изпълнителна структура за трети страни, се установяват с общо споразумение, което предстои да бъде сключено между Комисията, от името на Общността, и специалната изпълнителна структура, и с годишни финансови споразумения.

Член 5

В съответствие с член 18, параграф 2 от Финансовия регламент, лихвите, получени от финансовата вноска на Общността към съвместната програма Eurostars, следва се разглеждат като целеви приходи. Максималната вноска на Общността, посочена в член 1 от настоящото решение, може да бъде съответно увеличена от Комисията.

Член 6

В случай че съвместната програма Eurostars не се прилага или се прилага неправилно, частично или със забавяне във времето, или

ако участващите държави-членки и другите участващи държави не участват или участват частично, или закъсняват с финансирането на съвместната програма Eurostars, Общността може да намали, оттегли или прекрати финансовата си вноска в зависимост от реалното изпълнение на съвместната програма Eurostars и от размера на публичното финансиране, отпуснато от участващите държави-членки и другите участващи държави за изпълнението на съвместната програма Eurostars, при условията на споразумението, което предстои да бъде сключено между Комисията и специалната изпълнителна структура.

Член 7

При изпълнението на съвместната програма Eurostars, участващите държави-членки и другите участващи държави приемат всички необходими законодателни, регулаторни, административни или други мерки в защита на финансовите интереси на Общността. По-специално, участващите държави-членки и другите участващи държави приемат необходимите мерки, за да осигурят пълното възстановяване на всякакви дължими на Общността суми в съответствие с член 54, параграф 2, буква в) от Финансовия регламент и член 38, параграф 2 от Правилата за прилагане.

Член 8

Комисията и Сметната палата могат, чрез своите длъжностни лица или други служители, да извършват всички необходими проверки за осигуряване правилното управление на финансовите средства на Общността и защита на финансовите интереси на Общността срещу всякакви финансови измами или нередности. За тази цел участващите държави-членки и другите участващи държави и специалната изпълнителна структура съвременно предоставят на разположение на Комисията и на Сметната палата всички относими документи.

Член 9

Комисията съобщава цялата относима информация на Европейския парламент, Съвета и Сметната палата. Участващите държави-членки и другите участващи държави се приканват да внесат в Комисията, чрез специалната изпълнителна структура, всякаква допълнителна информация, изискана от Европейския парламент, Съвета или Сметната палата във връзка с финансовото управление на специалната изпълнителна структура.

Член 10

Всяка държава-членка може да се присъедини към съвместната програма Eurostars в съответствие с предвидените в член 2, букви д)–з) критерии.

Член 11

Всяка трета държава може да се присъедини към съвместната програма „Eurostars“ в съответствие с критериите, предвидени в член 2, букви д)–з), и при условие че подобно участие е предвидено в съответно международно споразумение и че то е одобрено от Комисията и участващите държави-членки, както и от другите участващи държави.

⁽¹⁾ ОВ С 323, 30.12.2006 г., стр. 1.

Член 12

Условията за финансовата вноска на Общността във връзка с участието в съвместната програма Eurostars на всяка асоциирана към Седмата рамкова програма държава или, когато това е от съществено значение за осъществяването на съвместната програма Eurostars, на всяка друга държава, могат да бъдат определени от Общността на основата на установените в настоящото решение правила и на всякакви правила и условия по изпълнението.

Член 13

1. Годишният доклад по Седмата рамкова програма, представен в Европейския парламент и на Съвета на основание член 173 от Договора, включва обобщен преглед на дейностите на съвместната програма Eurostars въз основа на годишния доклад, който се предоставя от специалната изпълнителна структура на Комисията.

2. Комисията провежда междинна оценка на съвместната програма Eurostars две години след началото на съвместната програма Eurostars, която отразява напредъка по отношение на целите, предвидени в приложение I. Тази оценка съдържа също така препоръки за най-подходящите средства за по-нататъшно задълбочаване на научната, управленската и финансовата интеграция, за преценка по-специално на способността на МСП, осъществяващи НРД, за достъп до съвместната програма Eurostars и за качеството и ефективността на нейното

изпълнение. Комисията съобщава резултатите от тази оценка на Европейския парламент и на Съвета, заедно със своите бележки и евентуални предложения за изменение на настоящото решение.

3. При приключване на съвместната програма Eurostars Комисията провежда заключителна оценка на програмата. Резултатите от заключителната оценка се представят на Европейския парламент и на Съвета.

Член 14

Настоящото решение влиза в сила на третия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 15

Адресати на настоящото решение са държавите-членки.

Съставено в Страсбург на 9 юли 2008 година.

За Европейския парламент

Председател

H.-G. PÖTTERING

За Съвета

Председател

J.-P. JOUYET

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ОПИСАНИЕ НА ЦЕЛИТЕ И ДЕЙНОСТИТЕ НА СЪВМЕСТНАТА ПРОГРАМА EUROSTARS

I. Цели

Целта на тази инициатива, представена от страните-членки на EUREKA, е да се създаде съвместната програма Eurostars, насочена към МСП, осъществяващи НРД. Тези МСП са дружества, използващи активно знания и основани на технология/иновация, които изпълняват ключова роля в иновационния процес. Те се характеризират със силна насоченост към клиентите или пазара, с цел да постигнат силна международна позиция като ръководят високо иновационни, пазарноориентирани проекти. Въз основа на своя капацитет за НРД, те са в състояние да разработват продукти, процеси или услуги, които имат ясни иновационни или технологични предимства. Дружествата могат да се различават по размер и обхват на дейностите, да бъдат, например, установили се предприятия с архив на извършени приложноориентирана, новаторска НРД или новооткрити дружества с голям потенциал. НРД съставлява ключов елемент в тяхната корпоративна стратегия и бизнес планове. Тези дружества следва да бъдат МСП по смисъла на Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно дефинирането на микро-, малки и средни по размер предприятия ⁽¹⁾, значителна част от дейността на които е посветена на НРД. Подробни прагове на тази дейност се изясняват в съответствие с приложение II.

Съвместната програма Eurostars цели да подкрепи МСП, осъществяващи НРД, като:

1. създаде леснодостъпен и устойчив европейски механизъм за подпомагане на НРД за тях;
2. насърчи предприятията да създават нови икономически дейности въз основа на резултати от НРД и да въвеждат нови продукти, процеси и услуги на пазара по-бързо, отколкото би било възможно иначе;
3. поощри тяхното технологично и бизнес развитие, както и тяхната интернационализация.

Съвместната програма Eurostars допълва съществуващи национални програми и програми на Европейския съюз, насочени към подпомагане на МСП, осъществяващи НРД, в техния иновационен процес.

Тя допринася към европейската конкурентоспособност, иновация, заетост, икономическа промяна, устойчиво развитие и опазване на околната среда, и спомага за постигане на целите на Лисабон и Барселона. Тя подпомага, чрез своя подход „отдолу нагоре“, изследвания, развитие и демонстрационни дейности, извършвани от транснационални консорциуми, водени от МСП, осъществяващи НРД, и в сътрудничество, по целесъобразност, с научноизследователски организации и/или големи предприятия.

Съвместната програма Eurostars цели да изравни и синхронизира съответните национални научноизследователски и иновационни програми, с оглед да създаде съвместна програма с научна, управленска и финансова интеграция, като отбелязва значим принос към осъществяването на ERA. Научната интеграция се постига чрез общото определение и осъществяване на дейности на дейности по съвместната програма Eurostars. Управленска интеграция се постига чрез използване на секретариата на EUREKA като специална изпълнителна структура. Нейната роля е да ръководи съвместната програма Eurostars и да контролира нейното прилагане, както е описано подробно в приложение II. Финансовата интеграция предполага, че участващите държави-членки и другите участващи държави ефективно участват във финансирането на съвместната програма Eurostars, което включва по-специално ангажмента за финансиране на участниците в определени проекти по Eurostars от националните бюджети, предназначени за съвместната програма Eurostars.

В дългосрочна перспектива тази инициатива трябва да се стреми към развиване на по-тесна форма на научна, управленска и финансова интеграция. Участващите държави-членки и другите участващи държави следва допълнително да подсилят тази интеграция и да отстранят съществуващите национални законови и административни бариери за международно сътрудничество като част от инициативата.

II. Дейности

Основната дейност на съвместната програма Eurostars се състои от НРД дейности, ръководени от едно или повече МСП, осъществяващи НРД, създадени в участващите държави. Научноизследователски организации, университети, други МСП или големи компании също могат да участват в програмата. НРД могат да се извършват в цялата област на науката и технологията и се:

1. осъществяват чрез транснационални проекти с множество партньори, включващи поне двама независими участници от различни участващи държави-членки и други участващи държави, занимаващи се с изследвания, технологично развитие, демонстрационни, обучителни и разпространителски дейности;

⁽¹⁾ ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36.

2. изпълняват в съществената си част от МСП, осъществяващи НРД. За всеки избран проект на Eurostars МСП, осъществяващи НРД, следва колективно да покриват по-голямата част от общите разходи, свързани с НРД на всички участници. Сключване на договори с подизпълнители за по-дребни въпроси може да се допусне, ако е необходимо за проекта;
3. насочват към пазарноориентирана НРД и следва да протичат в краткосрочен до средносрочен план, а също и да се занимават с поставяща предизвикателство НРД; МСП следва да демонстрират, че е възможно резултатите от проекта да бъдат използвани в реалистични срокове;
4. ръководят и координират от участващо МСП, осъществяващо НРД, така-наричано „водещо МСП“.

В допълнение, посреднически, популяризиращи програмата и поощряващи работата в мрежа дейности се подпомагат в ограничена степен с оглед да се насърчи съвместната програма Eurostars и да се увеличи нейното въздействие. Това включва организирането на семинари и установяването на контакти с други заинтересовани лица като инвеститори и доставчици на продукти за управление на знанията.

III. Очаквани резултати от изпълнението на програмата

Основният краен резултат на съвместната програма Eurostars е нова съвместна европейска научноизследователска и развойна програма за МСП, осъществяващи НРД, с подход „отдолу нагоре“, която се основава на EUREKA и е съфинансирана с вноски от националните програми за НРД и Общността.

Специалната изпълнителна структура изготвя годишен доклад, в който се извършва подробен преглед на прилагането на програмата (процес на оценяване и подбор, статистика относно състава на групата от оценители, брой на представените и одобрени за финансиране проекти, използване на финансовите средства на Общността, разпределение на националното финансиране, видове участници, статистика по страни, срещи с посредници, разпространителски дейности и други) и постигнатия напредък към разширяване на интеграцията. Оценка *ex-post* на въздействието на програмата се провежда от специалната изпълнителна структура при приключване на съвместната програма Eurostars.

IV. Изпълнение на програмата

Съвместната програма Eurostars се ръководи от специална изпълнителна структура. Предложенията се подават централизирано до специалната изпълнителна структура от кандидатите (единствено приемателно гише) след централна и обща годишна покана за представяне на предложения, с няколко крайни дати. Предложенията за проекти се оценяват и подбират на централно равнище въз основа на прозрачни и общи критерии за допустимост и оценка след двуетапна процедура. На първия етап, предложенията се оценяват от най-малко двама независими експерти, които преглеждат както техническите, така и пазарните аспекти на предложението. Тези експерти могат да работят поотделно. Във втория етап предложенията се класират от международна оценяваща комисия, съставена от независими експерти. Списъкът с класирането, одобрен на централно равнище, е задължителен за разпределянето на финансовите средства от вноската на Общността и от националните бюджети, предназначени за проекти на Eurostars. Специалната изпълнителна структура отговаря за наблюдението на проектите, като се предвижда въвеждането на общи оперативни процедури за управление на цялостния проектен цикъл. Специалната изпълнителна структура взема съответни мерки, за да насърчи признаване на участието на Общността в съвместната програма Eurostars, както в общата програма, така и в отделните проекти. Тя следва да насърчава съответна разпознаваемост на това участие чрез използването на логото на Общността във всички публикувани материали, включително печатни и електронни публикации, свързани със съвместната програма Eurostars. Проектните участници в одобрени проекти на Eurostars се обслужват административно от съответните им национални програми.

V. Механизъм на финансиране

Съвместната програма Eurostars е съфинансирана от участващите държави-членки, другите участващи държави и Общността. Участващите държави-членки и другите участващи държави определят многогодишен план за финансиране, за да участват в съвместната програма Eurostars и да участват в съфинансирането на нейните дейности. Националните вноски могат да постъпят от съществуващи или новосъздадени национални програми, при условие че се съгласуват с естеството „отдолу нагоре“ на съвместната програма Eurostars. Всяка участваща държава-членка или друга участваща държава е свободна да увеличи националните си средства, предназначени за съвместната програма Eurostars, във всеки момент от програмата.

Финансиране на равнище програма

Вноската на Общността към съвместната програма Eurostars, която се управлява от специалната изпълнителна структура, представлява максимум една трета от ефективните финансови вноски от участващите държави, като не превишава 100 милиона евро.

Най-много 4,5 % от финансовата вноска на Общността се използват от специалната изпълнителна структура за финансиране на общите оперативни разходи на съвместната програма Eurostars.

Финансовата вноска на Общността по избрани проекти на Eurostars се прехвърля от специалната изпълнителна структура към националните органи по финансиране, определени от участващите държави-членки и другите участващи държави, на основата на споразумение, сключено между националните органи по финансиране и специалната изпълнителна структура. Националните органи по финансиране финансират националните участници, чиито предложения се избират на централно равнище и също така насочват финансовата вноска на Общността от специалната изпълнителна структура.

Финансиране на проекти на Eurostars

Разпределението на финансови средства от вноските на Общността и от националните бюджети към одобрени проекти на Eurostars следва списъка с класирането. Финансовата вноска за участниците в тези проекти се изчислява съгласно правилата за финансиране на участващите национални програми.

При заем се прилага стандартно изчисляване за брутния еквивалент безвъзмездни средства, като се взема предвид интензитетът на лихвената субсидия и средния процент на неуспех на основната национална програма.

VI. Спогодби относно правата върху интелектуална собственост

Специалната изпълнителна структура приема политиката за интелектуалната собственост на съвместната програма Eurostars в съответствие с изискванията на член 4 от настоящото решение. Целта на подобна политика за интелектуалната собственост на съвместната програма Eurostars е да се насърчи създаването на знания, заедно с използването и разпространението на проектните резултати в полза на целевата група от МСП, осъществяващи НРД. В този контекст, като модел следва да послужи подходът, приет в Регламент (ЕО) № 1906/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. за определяне на правила за участието на предприятия, изследователски центрове и университети в дейности по Седмата рамкова програма и за разпространение на резултатите от научните изследвания (2007—2013 г.) ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ ОВ L 391, 30.12.2006 г., стр. 1.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

УПРАВЛЕНИЕ НА СЪВМЕСТНАТА ПРОГРАМА EUROSTARS

Ръководната система на съвместната програма Eurostars включва четири основни органа:

1. „Групата на високо равнище EUREKA (EUREKA GBP)“ е съставена от лицата, определени от държавите, които са членки на EUREKA като представители на високо равнище, и представител от Комисията. Тя отговаря за приемането на неучастващи държави-членки или други неучастващи държави в съвместната програма Eurostars в съответствие с изискванията на членове 10 и 11 от настоящото решение.
2. „Групата на високо равнище Eurostars“ (Eurostars GBP) е съставена от представителите на високо равнище на EUREKA от участващите държави-членки и другите участващи държави. Комисията, както и държавите-членки, които не участват в съвместната програма Eurostars, си запазват правото да изпращат представители на нейните заседания като наблюдатели. Тя има компетенцията да осъществява надзор по прилагането на съвместната програма Eurostars, и по-специално що се отнася до: определянето на членовете на консултативната група на Eurostars, одобряването на оперативните процедури за осъществяване на съвместната програма Eurostars, одобряването на планирането на поканите и бюджета на поканите и одобряването на списъка с класирани проекти на Eurostars, които ще бъдат финансирани.
3. „Консултативната група Eurostars“ е съставена от национални проектни координатори на EUREKA от участващите държави-членки и другите участващи държави, а председател е началникът на секретариата на EUREKA. Консултативната група на Eurostars съветва секретариата на EUREKA при осъществяването на съвместната програма Eurostars и предоставя съвети относно спогодбите за нейното осъществяване, като процедури за финансиране, процеса на оценяване и подбор, синхронизиране на централни и национални процедури и контролиране на проекти. Тя съветва относно планирането на крайните дати на годишната покана за представяне на предложения. Тя също така съветва относно напредъка в осъществяването на съвместната програма, включително постигнатия напредък за разширяване на интеграцията.
4. Секретариатът на EUREKA действа като специална изпълнителна структура за съвместната програма Eurostars. Началникът на секретариата на EUREKA действа като правен представител на програмата Eurostars. Секретариатът на EUREKA отговаря за осъществяването на съвместната програма Eurostars, и по-специално отговаря за:
 - създаването на годишен бюджет за покани, централно организиране на общи покани за представяне на предложения и приемане на проектни предложения (единствено приемателно гише);
 - централно организиране на допустимостта и оценяването на проектните предложения в съответствие с общите критерии за допустимост и оценяване, централно организиране на подбора на проектни предложения за финансиране, а също и наблюдение на проекти и последващи мерки;
 - приемането, разпределянето и контролирането на вноската на Общността;
 - събиране на сметките по разпределянето на финансовите средства от страна на органите по финансиране в участващите държави-членки и другите участващи държави за участниците в проекти на Eurostars;
 - популяризиране на съвместната програма Eurostars;
 - докладване пред EUREKA GBP, Eurostars GBP и Комисията относно съвместната програма Eurostars, включително по постигнатия напредък за разширяване на интеграцията;
 - информиране на мрежата EUREKA за дейностите на съвместната програма Eurostars.